

Siloe

ROČNÍK XXI.
DECEMBER 2022

ČASOPIS EVANJELICKÉHO A. V. CIRKEVNÉHO ZBORU LEVICE

Daniel 3, 17-18

Keď to musí byť, náš Boh, ktorého vzývame, nás môže vyslobodiť z rozpálenej ohnivej pece a vyslobodí nás aj z tvojej ruky, kráľu. Ale ak nie, vezmi na vedomie kráľu, že tvojich bohov nebudeme vzývať a zlatej soche, ktorú si dal postaviť, sa nebudeme klaňať

Bratia a sestry!

Jeden misionár sa dostal do najzavretejšej krajiny sveta – do Severnej Kórey. Organizácia, ktorá ho do tejto krajiny dostala, mu však povedala: „Musíme navštíviť aj hlavné mesto Pchojnchijang, kde sa nachádza izba, v ktorej sú vystavené sochy vláducej Kimovskej dynastie. Je to posvätné miesto a

každý človek tam musí ísť a pokloniť sa týmto sochám.“ Misionár vedel, že sa sochám klaňať nebude. Preto mu sprievodcovia povedali: „Stačí iba jeden ľahký úklon hlavou a všetko bude v poriadku.“ Misionár sa celú noc za to modlil. Čo by ste robili vy na jeho mieste?

Nasledujúci deň navštívili miestnosť, v ktorej sa Kórejčania klaňali podobizniám svojich prezidentov. On jediný ostal stáť a nepoklonil sa. Nasledovalo veľké zdesenie a o pár dní musel opustiť Severnú Kóreu.

Ani Danielovi priatelia sa nesklonili pred zlatou sochou, ktorú nechal vystaviť kráľ a riskovali tak svoje uvrhnutie do rozpálenej pece. Vyhlásili: „Pred touto sochou sa neskloníme, lebo náš Boh má moc nás zachrániť aj z tejto rozpálenej pece. A keby nás aj nezachránil, aj tak sa zlatej soche nepokloníme.“

V našom živote veríme Bohu, keď plní všetky naše túžby. Avšak ak čo aj len jednu nenaplní, sme z

toho veľmi nervózni. Aký veľký rozdiel oproti trom Danielovým priateľom! Ak by Boh aj nevypočul naše modlitby, tak v Neho budeme veriť, lebo On je náš Boh a má rozhodujúce miesto v našom živote. Pred kým sa pravidelne skláňajú tvoje kolena?

Modlitba:

Pane Ježišu, Ty si Kráľ, ktorý si prišiel na tento svet ako Kráľ slávy. My Ťa milujeme a chceme Ťa nasledovať celým našim životom. Po Tebe túžime a chceme za Tebou kráčať, či nám odpovieš na naše modlitby, alebo neodpovieš. Ty máš v našich príbytkoch miesto. Nechceme sa klaňať človeku ani úspechu životu, ani materiálnemu zabezpečeniu. Chceme sa klaňať Tebe, lebo Ty si nás vykúpil, si našim dobrým a svätým Bohom.

AMEN

Šírenie reformácie v Európe

Z Nemecka a Švajčiarska sa reformácia šírila do ostatnej Európy a pevne sa ujala na severe. Takmer úplne bola potlačená na juhu, v strednej Európe bola uznaná len po bojoch. Do Ruska a na Balkán takmer vôbec neprenikla. Švajčiarska reformácia sa udomácnila v Anglicku, Škótsku, Holandsku a prechodne vo Francúzsku.

Vo Švédsku už v roku 1519 hlásali reformáčnej učenie Lutherovi žiaci Olaf a Vavrinec Peterson. Olaf Peterson preložil Novú zmluvu do švédčiny. O upevnenie reformácie sa zaslúžil kráľ Gustáv I. Vasa. Evanjelická cirkev vo Švédsku si zachovala biskupské zriadenie s apoštolskou následnosťou. Reformátorom Fínska a zakladateľom fínskeho písomníctva sa stal prekladom Novej zmluvy Agricola.

V Dánsku sa reformácia udomácnila zavčas. Kráľ Kristián pozval do Kodane Jána Bugenhagena, ktorý ho korunoval. Z Dánska sa reformácia rozšírila do Nórska a na Island.

Vo Francúzsku po hnutí albigencov a valdencov bolo živé volanie po reforme hlásaním konciliarizmu. Šírili sa tam Lutherove a Kalvínove myšlienky. Už v roku 1559 mali francúzski protestanti, zvaní hugenoti, prvú synodu v Paríži, kde bolo zostavené ich vierovyznanie Confesio Galicana. Reformáciu prijali Bourbonovci a hugenoti získali politický vplyv. Za regentstva Kataríny Medici vypukla občianska vojna medzi katolíckymi Guisovcami a evanjelickými Bourbonovcami. Mier uzavretý v St. Germaine v roku 1570 zabezpečoval rovnoprávnosť. Ale kráľovná matka premenila svadbu vodcu hugenotov Henricha z Navarry s Margitou v Paríži 24. augusta 1572 na krvavú bartolomejskú noc. Na jej znamenie vojsko vraždilo hugenotov a za štyri dni ich zavraždili vyše 30 000. Pápež Gregor XIII. dal od

radosti zvoniť, sláviť Te Deum a raziť pamätne mince s nápisom „Porážka hugenotov“. Henrich IV., ktorý sa zachránil prestúpením ku katolíctvu, zabezpečil Nantským ediktom v roku 1598 evanjelikom náboženskú slobodu. Zavraždil ho však fanatický mních. Jeho nástupca prenasledoval hugenotov vojskom, takže veľmi upadli.

Holandsko bolo v moci Habsburgovcov. Karol V. bol proti šíreniu Lutherovej reformácie. Prenasledovaniu padlo za obeť 50 000 evanjelikov. Filip II. bol krutým vládcom, presadzoval absolutizmus a inkvizíciu. Na potlačenie povstania vyslal do Nizozemska Vojvodu z Alby so silným vojskom, ktorý vo svojej krutosti dal povraždiť 18 000 evanjelikov. V roku 1579 sedem provincií vytvorilo Utrechtskú úniu proti Habsburgovcom pod vedením Viliama Oranžského, ktorého po jeho zavraždení v roku 1584 vystriedal jeho syn Móric. Po dlhých oslobodzovacích bojoch sa únii navždy podarilo odtrhnúť od Španielska a Belgicka a v roku 1609 založiť Holandskú republiku.

V Anglicku sa kráľ Henrich VIII. (1509-1547), keď mu pápež nechcel zrušiť manželstvo s Katarínou Boleynovou, dal v roku 1534 parlamentom vyhlásiť za hlavu anglikánskej cirkvi. Zrušené boli kláštory, ale s prívrženiami pápeža boli prenasledovaní aj prívrženci reformácie. Priaznivejšie pomery pre reformáciu boli za neploletého Eduarda VI. (1547-1553). Za krvavej Márie (1553-1558) bol upálený canterburský biskup Tomáš Cramer a s ním aj 300 popredných evanjelikov. Reformáciu v Anglicku trvale udomácnila až kráľovná Alžbeta (1558-1603). Ponechala obrady a biskupské zriadenie, ale učenie prijala kalvínske. Popri anglikánskej cirkvi puritáni prijali kalvínsku reformáciu aj s obradmi a presbyteriánskym cirkevným zriadením. Úplnú

nezávislosť od štátu a samostatnosť cirkevných zborov hlásali independenti-kongregacionalisti. Keďže boli prenasledovaní, vysťahovali sa do Holandska a odtiaľ do severnej Ameriky. V Írsku sa nepodarilo uviesť anglikánsku cirkev. V Škótsku bol v roku 1528 upálený Lutherov žiak Patrik Hamilton. Reformátorom Škótska sa stal kalvínsky orientovaný Ján Knox (1505-1572).

Medzi slovanskými národmi sa reformácia veľmi rýchlo šírila, ale protireformáciu ju veľmi rýchlo zarazila. Lutherovu reformáciu prijali a zachovali Lužickí Srbi. V Poľsku našla útočisko aj Jednota bratská. Značne sa šírila najmä Kalvínova reformácia, o čo sa zaslúžil superintendent Ján Laski (1499-1560). Zjednotenie všetkých evanjelikov sprostredkoval na cirkevnom sneme v Sandomerzi v roku 1570 knieža Mikuláš Radzimír Rudý. Medzi Slovincami Lutherovu reformáciu šíril exulant Primož Truber (+1586). V Chorvátsku bol podporovateľom reformácie Juraj Zrínsky. V Čechách už v roku 1467 vznikla v Kunvalde Jednota bratská. Staroutarkvisti zostali verní pražským kompaktátam a novoutarkvisti sa hlásili k Lutherovmu učeniu.

V Uhorsku oslabovali krajinu turecké výboje. Lutherova reformácia si síce našla k nám cesty už pred moháčskou porážkou v auguste 1526, ale strata osobností vedúcej hierarchie a spor dvoch kráľov o trón znemožňovali mocnejší odpor proti reformácii, ktorá sa šírila hlavne v mestách prostredníctvom nemeckých mešťanov. Z významných osobností, ktoré reformáciu šírili v Uhorsku, vynikli Peter Bornemisa (1535-1584), Matej Devai-Biró (1500-1545) a Leonard Stöckel (1510-1560)

(pokračovanie na budúce)

Veselý Daniel: Dejiny kresťanstva. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1994, str. 35-37

Slovenská katedra v Prešporku

Bol to významný deň 12. novembra 1803. V ten deň na Evanjelickom lýceu v Prešporku začala činnosť Slovenská katedra. Do funkcie jej vedúceho biskupský úrad a vedenie školy uviedli profesora Juraja Palkoviča.

Zriadili ju síce už začiatkom toho školského roka, ale zápas s úradmi o jej jestvovanie sa tým neskončil. Činnosť začala až o vyše dva mesiace neskôr, keď mohla škola vymenovať jej vedúceho.

V novembri 1803 predstavitelia cirkvi presadili na úradoch za vedúceho katedry 34-ročného, vzdelaného a všestranného profesora Palkoviča, ktorého si oblúbili aj poslucháči. Veľmi aktívne sa o to usilovali národne uvedomelí kňazi Bohuslav Tablic s Martinom Hamaliarom. Tí chceli pri lýceu založiť Slovenský ústav, ktorý by sa skladal zo Slovenskej učenej spoločnosti a z niekoľkých katedier slovenskej reči a literatúry na prešporských evanjelických školách. To si však vyžadovalo aj veľa peňazí, ktoré ani mesto, ani uhorská vláda ne-

mienili na takýto cieľ dať – ak si to Slováci želajú, odpovedali úrady, nech si to zaplatia. Nadšenci teda vyhlásili zbierku – na svoj zámer potrebovali niekoľko tisíc zlatých. Nazbieralo sa však len 653 zlatých a z toho ešte 500 poslal metropolita srbskej pravoslávnej cirkvi ako prejav slovanského a kresťanského bratstva. Keď to organizátori rozrátali, zostalo iba na prevádzku jednej katedry, pričom vedúcemu určili plat 38 zlatých ročne, čo bolo na dve hodiny výučby týždenne. Juraj Palkovič chciac-nechtiac musel sa venovať aj iným povinnostiam, aby uživil rodinu.

Postupne pána profesora Palkoviča pohltili jeho mimoškolské povinnosti a mimoriadne veľa kultúrnych aktivít. Vydával národne orientovaný týždenník Tatranka, pripravil dvojzväzkový Česko-nemecko-latinský slovník, napísal vlastivedu Známost vlasti, aj zbierku básní Muza ze slovenských hor. Každý rok vydal kalendár – všetko v biblickej češtine, ktorá podľa neho mala byť literárnym jazykom Slovákov.

V rokoch 1832 - 1836 bol dokonca poslancom uhorského snemu za mesto Krupina. Na katedre, ktorú viedol, prednášal už len bibličinu a dejiny literatúry slovenských národov – iniciatívu čoraz viac prenechal študentom, ktorí si sami pripravovali prednášky na rozličné, pre nich zaujímavé témy. Tu vyrastali také budúce osobnosti ako Ján Kollár, František Palacký, Michal Miloslav Hodža, Samo Chalupka, Karol Štúr, Jozef Miloslav Hurban alebo Ľudovít Štúr, ktorý sa sem po štúdiách vrátil ako pedagóg. Keď všestranná činnosť zabrala pánu profesorovi takmer všetok jeho čas, vyučovací proces ponechal na svojho zástupcu Ľudovíta Štúra. Katedra sa veľmi skoro zmenila na centrum prebúdajúceho sa slovenského národného života.

V zakladacej listine Palkovičovej a Štúrovej katedry na Evanjelickom lýceu v Prešporku sa používa názov Cathedra Slavica. Tento názov sa používa v bežnej korešpondencii školy, v iných úradných listinách, aj v ročných výkazoch o vyučovaní, ba niekedy sa poslovenčuje ako Katedra slovenská, alebo sa upresňuje Katedra slovenská prešporská.

Českí dejepisci a literárni historici ju však nazývali Katedra reči a literatúry česko-slovenskej alebo československej (napr. Dejiny slovenskej literatúry, Osveta 1962). Upozorňuje na to aj dielo Tunde Lengyelovej a Ivana Mrvu Slovensko - historický kalendár (Perfekt 2010). Tento stav trvá stále.

Deň vzniku Slovenskej katedry na Evanjelickom lýceu v Prešporku by sme si preto isto mali pripomínať.

Z internetu

Stretnutie Konfirmandov DNS

Seniorátne stretnutie konfirmandov a mládeže dunajsko-nitrianskeho seniorátu ktoré sa uskutočnilo 11.11. v Nitre. "Dnes sa stalo spasenie tomuto domu... Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasiť, čo bolo zahynulo." Príbeh o Zacheovi chvály plnenie disciplín občerstvenie a čas s priateľmi, taký bol večer v Nitre. Z nášho CZ sa ho zúčastnilo 20 účastníkov. Dobre nám spolu bolo.

Už kúrime drevoštiepkou

Autori piesní v našom evanjelickom spevníku: JOHANN MENTZER

Johann Mentzer bol jeden z najmocnejších protestantských autorov v období protireformácie. Aj keď toto nie je jeho meno, je to

pseudonym pod ktorým písal, takže Johann Baptist Fischart ako sa v skutočnosti volal má na konte v našom spevníku jednu pieseň **Ó, by som tisíc jazykov mal (ES 352)**.

Johann Baptist Fischart sa narodil pravdepodobne v Štrasburgu (ale podľa niektorých správ v Mainzi), približne v roku 1545, a vzdelanie získal vo Wormse v dome Kaspara Scheida, ktorého v predslove k svojmu Eulenspiegelovi spomína ako svojho bratranca a preceptor (domáci učiteľ). Zdá sa, že cestoval po Taliansku, Holandsku, Francúzsku a Anglicku a po návrate získal titul doktora práv v Bazileji. Väčšina jeho diel

bola napísaná v rokoch 1575 až 1581. Počas tohto obdobia žil svojej sestry ktorej manžel Bernhard Jobin bol tlačiarom v Štrasburgu, publikoval mnohé z jeho kníh. V roku 1581 bol Fischart pripojený ako advokát na Reichskammergericht (cisársky odvolací súd) v Speyeri. V roku 1583 sa oženil a bol vymenovaný za Amtmanna (magistrát/ Bol najvyšším úradníkom administratívneho úradu zemského pána vytvorené na správu panstiev, hradov a dedín.) vo Forbachu neďaleko Saarbrückenu. Zomrel tam v zime 1590–1591. Tridsať rokov po Fischartovej smrti boli jeho spisy, kedysi také populárne, takmer úplne zabudnuté. Do pozornosti verejnosti pripomenuli Johann Jakob Bodmer a Gotthold Ephraim Lessing a až okolo konca 19. storočia sa jeho diela stali predmetom akademického skúmania a jeho postavenie v nemeckej literatúre bolo úplne pochopené. Fischart študoval nielen antickú literatúru, ale aj literatúru Talianska, Francúzska, Holandska a Anglicka. Bol právnikom, teológom, satirikom

a najmocnejším protestantským publicistom obdobia protireformácie; v politike bol republikánom. Jeho satira bola nemilosrdne namierená proti všetkým zvrátenostiam vo verejnom i súkromnom živote svojej doby, proti astrologickej povere, scholastickej pedantnosti, rodovej hrdosti, ale najmä proti pápežskej dôstojnosti a životu kňazstva a jezuitov. Vyžíval sa v najdivokejších vtipoch, najextrémnejšej karikatúre, obscénosti, dvojakom; ale to všetko robil s vážnym zámerom. Ako básnika ho charakterizuje výrečnosť a malebnosť štýlu a symbolický jazyk, ktorý používal. S nemčinou zaobchádza s najväčšou voľnosťou, vymýšľa nové slová a výrazové obraty bez ohľadu na analógiu a vo svojich najsvobodnejších formáciách prejavuje erudíciu a vtip. Existuje pochybnosť, či niektoré diela, ktoré sa mu pripisujú, sú skutočne jeho. Viac ako 50 satirických diel v próze aj verši sa zachovalo a považuje sa za jeho autentické dielo.

*Podľa internetu spracoval
Marian Beréni*

VIANOCE

Tichúčko padá sneh,
tichúčko do tmy sneží,
dnes tichú svätú noc
šepkajú biele brezy.

Nebesá s chórom hviezd
rozliali vejár svetla.
Skrehnutá vruka ožíva
a hrud' sa chveje teplá.

Anjeli plesajú
a hymnus letí svetom.
Nebo sa svetu otvára,
chlieb lásky dáva deťom.

Aj zvony spievajú,
akordy letia vzduchom.
Zobuď sa Ty, kto spíš,
nasýt sa Svätým Duchom.

Daniel Šovc

Misijné dni ZD v Piešťanoch

Víkend, 4.11. – 6.11.2022 sme strávili na Misijných dňoch v Piešťanoch, ktoré usporiadal Západný dištrikt.

Potešilo nás, že sa stretli vekové kategórie, od mladých rodín s deťmi až po najstaršiu generáciu.

V piatok večer manželia Tyrlíkovci hovorili na tému – „Sila (ne) odpustenia a podelili sa s nami o tom, čo všetko prežívajú v práci s ľuďmi aj vo svojej rodine.

Hlavným sobotňajším rečníkom bol prof. Max Kašparu, ktorý priniesol témy – Vzťahy a stavy a Choroby súčasnej rodiny. V následnej diskusii odpovedal na množstvo otázok od prítomných.

V sobotu poobede bola možnosť individuálneho poradenstva,

kde sa manželským dvojiciam alebo jednotlivcom venovali Eva Elková, Ester Jankovičová, Martin Balko a Max Kašparu. Sobotňajší večer patril ďalším pozvaným hosťom – Denise Nikodémovej a Ester Jankovičovej. Vyrozprávali svoje ťažké životné príbehy, pomedzi ne zazneli piesne z vlastnej tvorby Ester Weisnerovej.

O deti sa počas prebiehajúceho programu postarali sestry z Detskej misie aj Martin Žák – bábkoherec. Mládeži sa venoval Tomáš Sklářš, ktorý v bratislavskom senioráte vedie Inside.

Hudobná skupina L+Band z CZ Legionárska nás sprevádzala pri spoločných piesňach.

Na nedeľné služby Božie prišli medzi nás domáci z CZ Piešťany spolu s bratom farárom Branislavom Dolinským. Zvestou Božieho slova poslužil brat biskup Tomáš Tyrlík.

Moderátormi celého víkendového programu boli Dagmar a Peter Mozolovci a režisérom všetkého veríme, že náš Pán, lebo sme cítili jeho blízkosť a dotyk cez všetko, čo sme spoločne prežili.

zdroj: zdecav.sk

Elim

Bratia a sestry, určite si pamätáte zbierku ktorou sme s láskou prispeli na stavbu diakonického domova Elim. Dobré dielo sa podarilo a preto vám prinášame aj túto krátku reportáž z posviacky.

evanjelický východ 11/2022

ELIM

„Miesto pre seniorov medzi mladostou a večnosťou“

Medzi historické momenty Východného dištriktu sa zaradila posviacka diakonického domova Elim. V historickej budove, kde sa pred sedemdesiatimi rokmi stravovali študenti prešovského evanjelického kolégia, nájdú dočasný domov a útočisko zdravotne odkázaní seniori.

Sobota 22. októbra. V uličke na Baštovej pred historickými dverami secestnej stavby, situovanej v prešovskej pamiatkovej rezervácii, stoja zástupcovia evanjelickej cirkvi, ekumény a samosprávy. Najdlhšiu cestu merali zahraniční hostia - zo Sliezska, Poľska, Maďarska, Srbska, Nemecka aj Ukrajiny. Na prahu obnovenej budovy, ktorej rekonštrukcia trvala tri roky, ich víta dozorca Východného dištriktu Lubomír Pankuch. Verí, že Elim sa stane skutočnou „oázou v púšti“ - miestom určeným na oddych pre pútnikov, ktorí hľadajú občerstvenie duše a potrebujú načerpať síl v rokoch jesene života.

Pásku strihal župan aj primátorka

Pásku slávnostne prestrihne predsedníctvo Východného dištriktu, Milan Majerský - župan Prešovského samosprávneho kraja, Andrea Turčanová - primátorka mesta Prešov a zhotoviteľ stavby Viliam Čech. Na posviacke v priestoroch jedálne na prízemí káže Slavomír Sabol, emeritný biskup Východného dištriktu. Vyzdvihne tri momenty, ktoré môžu z Elimu spraviť skutočnú oázu na púšti. Ako hudobný hosť vystúpi hudobné zoskupenie Il Duetto - huslistka Zuzana Oráčová a klavirista Andy Belej.

Budova stojí blízko centra

Samuel Miško, riaditeľ neziskovej organizácie Elim, priblíži okolnosti výstavby budovy, stručný prierez históriou a priebeh rekonštrukcie: „To, z čoho chceme vychádzať, je láska k blížnemu a Ježišove slová: Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť. Chceme byť klientom nápomocní v je-seni ich živo-

členovia dištriktuálneho presbyterstva.

Otvorenie zariadenia pre seniorov víta aj Andrea Turčanová, primátorka Prešova: „Sociálnych služieb nie je nikdy dosť. Napĺňa ma radosťou, že budú poskytované priamo v srdci mesta, blízko

radnice - lebo v centre má byť život.“ Radosť sa násobí tým, že sa posviacka koná práve v októbri - mesiaci úcty k starším.

Je to kolektívne dielo

Ivana Elka, generálneho biskupa ECAV fascinuje, že Elim nie je dielom jednej izolovanej skupiny tvorcov, ale prechádzalo z rúk do rúk, čo sám zažil pri výstavbe evanjelického kostola v Nitre: „Nikto z ľudí si nevie pripísať definitívnu zásluhu. Je to kolektívne dielo, dielo Ducha Svätého.“ Spomína na časy dvojročnej vojenčiny v Prešove: „Zhromažďovali sme sa pred športovou halou, odkiaľ sme absolvovali 8-kilometrový beh v plnej poľnej výbave. Vtedy mi ani nenapadlo, že budova oproti hale na Baštovej ulici patrí evanjelikom a že sa v nej možno stravoval aj môj otec ako maturant prešovského kolégia. Samozrejme, vtedy vyzerala úplne inak. Zvláštnou trajektóriou dejín je znova cirkevná. Prajeme jej, aby už nikdy nebola drasticky ukradnutá a zdevastovaná. Nech už iba v pokoji slúži potrebám cirkvi.“

Diakonia - viera v praxi

Jedným z oporných stĺpov rekonštrukcie sa stali partnerské organizácie evanjelickej cirkvi v Nemecku. Pre Ulricha Kitthe a Judith Königsdörffer z Evanjelickej cirkvi stredného Nemecka nie je Slovensko úplnou neznámou. V lete zažili neopakovateľnú atmosféru Evanjelickeho dňa v Kežmarku. „Diakonický projekt je dobrým príkladom toho, čo v praxi znamená hladieť na Ježiša, pôvodcu a dokonávateľa viery,“ dodáva Kitthe. Spolu s ostatnými zahraničnými hosťami pred posviackou absolvoval komentovanú prehliadku mú-

zea Solivar. Judith Königsdörffer si pobyt na Slovensku predĺži o pár dní, aby navštívila zariadenia pre ukrajinských utečencov na Spiši a niektoré z projektov, ktoré finančne podporila práve Evanjelickej cirkev stredného Nemecka.

Upratovali aj ukrajinskí utečenci

Cornelia Wolf z Evanjelickej krajskej cirkvi vo Wurttembersku oceňuje angažovanosť slovenských evanjelikov v podpore utečencov z Ukrajiny: „Sme veľmi vďační, že ste prijali túto úlohu, a že sa aj v tejto oblasti môžeme spoločne angažovať. V pamäti nám zostala správa dištriktuálneho biskupa Mihoča z tohtoročného jarného zasadnutia synody, keď rozprával o skúsenostiach s utečeneckou krízou na slovensko-ukrajinskom pohraničí.“

Cornelia Wolf verí, že Elim sa stane jedným zo znakov mieru a pokoja, ktorý tak potrebuje Európa aj celý svet. Sympatické je, že na brigádnických prácach - upratovaní a skladaní nábytku - sa podieľali tiež ukrajinskí utečenci.

Profesia opatrovateľa je náročná

Ľudí odkázaných na opatrovateľskú službu stále pribúda, upozorňuje Gabriela Hônes z wurttemberskej diakonie: „Otvorením diakonického domova ste postavili nový stavebný kameň

opatrovateľskej starostlivosti o ľudí vo vašom meste. Našou veľkou úlohou v súčasnosti je láskyplná a odborná starostlivosť o najstarších a zvlášť tých, ktorí potrebujú opateru. Ako spoločnosť, cirkve, diakonia sa musíme učiť, ako s nimi pracovať.“ Gabriele Hônes pozor-

nosť upriamuje na kvalifikovaných pracovníkov, ktorí sa budú o starých starať: „Ošetrovateľský personál vykonáva hodnotnú prácu

- fyzicky náročnú, ale aj psychicky vyčerpávajúcu, pretože sa stretnú s chorobou a so smrťou.“ Za wurttemberskú diakoniou odovzdala Elimu praktický dar - dva elektrické merače krvného tlaku.

Prekračovanie hraníc medzi generáciami

Východný dištrikt sa v zložitých situáciách mohol obrátiť aj na organizáciu Hoffnung für Osteuropa. Jej regionálny riaditeľ Pétur Thorsteinsson, pôvodom z Islandu, je tiež referentom pre medzinárodnú diakoniou Evanjelickej krajskej cirkvi vo Wurttembersku. Na príklade biblických žien - vekom zašlej Noemi a mladej vdovy Rút poukazuje na vzájomnú podporu naprieč generáciami, ktorá prekonáva hranice: „Verím, že sa nájdu mladí ľudia, ktorí budú ochotní podporovať seniorov na sklonku života.“ Organizácia Martin Luther Bund prispela na zariadenie a vybavenie kuchyne, ako aj na zakúpenie špeciálnej vane pre imobilných. Gustáv Adolf Werk okrem finančnej pomoci zabezpečil vyradené polohovateľné posteľe z wurttemberskej diakonie. Výraznú zľavu pri nákupe matracov pomohol získať Attila Szpisák, farár v cirkevnom zbore Slovenský Komlôš v Maďarsku. Sprostredkoval tiež desiatky nových paplónov a vankúšov, ktoré zdarma vyskladňovala nemecká firma Billerbeck Budapest Kft.

Výzva, ktorej sme sa nezľakli

Špeciálny význam má zhotoviteľ rekonštrukcie - firma Čech s. r. o., ktorá od zmluvy s Východným dištriktom neodstúpila ani po dramatickom náraste cien stavebných materiálov spôsobených najskôr pandemiou a neskôr ruskou agresiou na Ukrajinu. Majiteľ firmy Viliam Čech priznáva, že rekonštrukcia bola veľmi ťažká, napriek tomu sa náročnej výzvy nezľakol: „Máme za sebou niekoľko podobných rekonštrukcií, preto sme vedeli, že na to máme. Napriek tomu nás mnohé veci zdržali, prekvapili, museli sme ich prerábať za pochodu.“ Firma Čech v minulosti realizovala rekonštrukciu Starého kolégia, kedy preukázala odbornosť a erudovanosť pri obnove národnej

kuje aty-pické stolovanie Ježiša a jeho učeníkov pri studni. 12 učeníkov, ako 12 prameňov v oáze Elim, obkolesuje Krista - prameň živej vody. Na stole je položených päť chlebov a dve rybičky. Oltárny stôl a ambón z kvalitného tmavého dreva vyrobila stolárska firma Jamir z Liptovského Mikuláša.

Pre župu sú sociálne služby prioritou

Predseda Prešovského samosprávneho kraja Milana Majerského pohľad na drevorezbu Poslednej večere naplnia nádejou, že aj „z piatich chlebov a dvoch rýb sa dá nasýtiť veľký zástup“. Prešovská župa prispela na všetky tri etapy rekonštrukcie sumou 360-tisíc eur. „Výzva pre región má podporiť významné projekty, ktoré pomáhajú ľuďom. Tento cieľ bude naplňovať aj Elim, ktorým vytvorí priestor na dôstojné prežitie obdobia medzi mladou a večnosťou. Som rád, že sme k tomu mohli troškou prispieť - aby bolo o ľuďoch, ktorí tu prežijú jeseň života, dobre postarané, v dôstojnom prostredí a dôstojným spôsobom. Uvedomujem si, že raz všetci budeme v pokročilom veku, odkázaní na pomoc iných,“ uviedol župan Majerský.

že diakonický domov nie je konečným miestom pre zdravotne odkázaných seniorov. Finálnym cieľom je nebeské kráľovstvo.“ Logo je odsadené od tabule darcov, čo má tiež svoj význam. Naznačuje, že za sociálnym zariadením stoja konkrétni ľudia. Tabuľa obsahuje mená darcov, ktorí prispeli sumou vyššou ako 100 eur. Zbierka však stále pokračuje - prispieť môže každý, kto projekt považuje za prínosný.

Posviacke predchádzal Deň otvorených dverí s moderovanou prehliadkou priestorov, na ktorú dištrikt pozval drobných darcov a širokú verejnosť.

Neprestaňme snívať

O rekonštrukcii Baštovej sníval Dušan Cina, emeritný riaditeľ Biskupského úradu - už v čase, keď sa opravovala budova na Jarkovej, kde sú dnes sociálne nájomné byty. Sen sa stal skutočnosťou - a ak Boh dá, od januára bude budova slúžiť svojmu účelu. „Preto neprestaňme snívať,“ vyzval farár Ci-na. Vie, že posviackou sa nič nekončí, práve naopak začína: „Opraviť budovu, vdychnúť jej život je ťažká, finančne a technicky náročná práca. Oveľa náročnejšie je však budovu naplniť zmyslom, obsahom a funkcionalitou ďalšie desaťročia.“

E. Mihočová
foto-Dušan Majerník

kultúrnej pamiatky. V súčasnosti pracuje na obnove čelnej fasády evanjelického Chrámu sv. Trojice v Prešove.

Krličkova drevorezba Poslednej večere

Dominantou jedálne na Baštovej je drevorezba Poslednej večere - autorské dielo známeho prešovského výtvarníka Jána Krličku. Vyrastal na gréckokatolíckej fare a ako synovi perzekvovaného farára mu komunisti znemožnili študovať výtvarné umenie. Aj ako samouk sa však zaradil medzi špičku slovenských výtvarníkov. Krličkova drevorezba zobra-

dostou a večnosťou. Som rád, že sme k tomu mohli troškou prispieť - aby bolo o ľuďoch, ktorí tu prežijú jeseň života, dobre postarané, v dôstojnom prostredí a dôstojným spôsobom. Uvedomujem si, že raz všetci budeme v pokročilom veku, odkázaní na pomoc iných,“ uviedol župan Majerský.

Za logom osadili tabuľu darcov

Logo Elimu je autorským dielom grafika Lukáša Gregora. Obsahuje symbol človeka ako stromu, ktorý stojí na živej vode - Ježišovi Kristovi. Grafik však upriamuje pozornosť na tri bodky na konci loga: „Tri bodky znamenajú,

Modlitba:

Vďaka Ti, Bože náš,
že si žehnal myšlienky, prosby, práce.

Vďaka za štedré srdcia, šikovné ruky, ochranné krídla. Vďaka, že si naklonil ucho k našim modlitbám.

Daj, Pane, nech je tento dom požehnaním pre ľudí, ktorí v ňom budú bývať a pracovať.

Nech je skutočným Elimom - oázou pre ľudí, ktorí sú na ceste medzi mladosťou a večnosťou.

MODLITEBNÉ OKIENKO

december 2022

49. týždeň (05.12.-11.12)

Modlime sa, aby sa Boh zastal svojho ľudu v ich zápasoch.

„Či sa Boh nezastane svojich vyvolených, ktorí k nemu volajú dňom i nocou?“ (Lukáš 18:7)

Najdrahší Pane Ježišu Kriste, toľko je nespravodlivosti okolo nás, až nám zmierna srdce. Každý hriech plodí ďalší a my sa už nevládzeme pozeráť na nešťastie, nevieru, zlobu, zášť a pýchu okolo nás. Stávame sa terčom výsmechu, ponižovania pre Tvoje meno. Prosíme, pohliadni na nás svojím láskavým okom a zastaň sa nás pred neveriacim svetom. Otvor im oči, aby videli, uši aby počuli a srdcia, aby vnímali, nám daj múdrosť, lásku, pokoj do srdca a nedopusť, aby sme Ťa niekedy zradili a zapreli. Ty si jediný Pán nášho života, preto prosíme o Tvoju prítomnosť vždy a všade, aby sme odolávali pokušeniam tohto sveta a nikdy Ťa neopustili ani v ťažkých chvíľach nášho života. Daj nám spoločenstvo s Tebou a s ostatnými, ktorí Ti patria, aby sme sa zdieľali, podporovali a podopierali vo viere. Buď naším Kráľom a Spasiteľom, našou oporou, Ty jediný svätý a pravdivý. Zastaň sa nás, prosíme, keď sme nespravodlivo obviňovaní a keď bojujeme za spravodlivosť.

AMEN

50. týždeň (12.12.-18.12.)

Prosme, aby Boh spasil neveriacich.

„Bratia, túžba môjho srdca a prosba k Bohu za nich je, aby boli spasení.“ (Rímskym 10:1)

Okolo nás je mnoho ľudí, ktorí konajú dobro. Nie však v Tvojom mene, ale zo svojich síl a svojho srdca, myslia si, že nie si, nejestvuješ, že sú dobrí sami zo seba. Majú zatvrdilé srdcia, neprijímajú inú vieru než tú svoju, v ktorej si myslia, že iba zo svojich síl majú všetko. Ach, Pane, otvor im duchovný zrak, aby spoznali Teba, ktorý nad všetkým kraľuješ, nad nebom, zemou, nad ich životmi. Nedopusť, aby sa rútili do zatratenia. Zmeň ich životy, aby uverili, že Ty si Kristus, Syn Boha

živého. Nech sa prestanú spoliehať sami na seba, nech si uvedomia Tvoju veľkosť a to, že jedine v Tebe je život. V Tebe je pravda, láska a pokoj.

AMEN

51. týždeň (19.12.-25.12.)

Prosme za uzdravenie chorých spolu veriacich, za pokojné vianočné sviatky

„Je niekto medzi vami chorý? Nech si zavolá starších cirkvi a nech sa nad ním modlia, keď ho v Pánovom mene pomazú olejom. A modlitba viery zachráni chorého a Pán ho pozdvihne.“ (List Jakuba 5,14-15)

„Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ (Lukáš 2:14)

Drahý náš Spasiteľ, prosíme za uzdravenie všetkých chorých spolu veriacich trpiacich bolesťami a inými neuhmi, ktoré ich umárajú a trápia. Ty vieš, ako to je, keď niekoho niečo bolí, často sa nevie sústrediť na nič iné, myslí len na svoju chorobu. Prosíme, daruj im uzdravenie tela i duše, aby netrpeli, aby mohli v pokoji chváliť Tvoje presväté meno a ďakovať za uzdravenie. Prišiel si na túto zem do poníženia a biedy, Ty, veľký Kráľ, medzi nás nehodných, aby si nám ukázal Pravdu, lásku a priniesol pokoj. Prosíme, buď naším Pokojom, našou Radosťou, našou Spásou, naším Uzdravením. Ďakujeme za ten prenesmierny dar.

AMEN

52. týždeň (26.12.-1.1.)

Modlime sa za múdrosť a poznanie Božej vôle.

„Ak sa však niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčítiek a dostane ju.“ (List Jakuba 1:5)

„Preto aj my, odo dňa, keď sme to počuli, neprestávame sa za vás modliť a prosiť, aby ste vo všetkej múdrosti a duchovnej rozumnosti boli naplnení poznaním Jeho vôle...“ (Kolosanom 1:9)

Chválime a velebíme Tvoje presväté meno Ježiš nad všetky mená! Dnes sme tu a zajtra zasa tam, nevieme dňa ani hodiny, kedy si nás povoláš z tohto sveta. Nedopusť, aby sme svoj život tu na zemi premárnili bez toho, aby sme vedeli, aký má byť beh nášho života, bez toho, aby sme spoznali, na čo sme boli povolaní na túto zem. Ty nám daj múdrosť, silu, lásku aby sme svoj život prežili na Tvoju chválu, aby sme vždy pri každom konaní poznali Tvoju vôľu. Ty nám buď oporou, zošli nám Svätého ducha, aby nás upriamil na správne konanie, správny smer, aby si raz mohol o mne povedať: „Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho Pána“ tak, ako si to zaslúbil v Matúšovom evanjeliu. Prosím, zmiluj sa nado mnou.

AMEN

HĽADÁME ĽUDÍ DO
SPEVOKOLU
VŠETKY HLASY SÚ VÍTANÉ

PRE VIAC INFO KONTAKTUJTE
BRATA FARÁRA, ALEBO BRATA KANTORA
ECAV LEVICE

Služby božie

december 2022

Stretnutia v zbore

04.12.2. nedeľa adventná**Téma: Kráľovstvo Božie prichádza**

08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 Služby Božie v Leviciach s prislúžením Sviatosti Večere Pánovej

14.00 Služby Božie v domove dôchodcov Fénix

11.12.3. nedeľa adventná**Téma: Pripravovateľ cesty Pánovi**

08.30 Služby Božie v Horši

10.00 Služby Božie v Leviciach.

18.12.4. nedeľa adventná**Téma: Radostné svedectvo o blížiacom sa Pánovi**08.30 Služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)
s prislúžením sviatosti Večere Pánovej

10.00 Služby Božie v Leviciach

24.12. Štedrý večer**Téma: Plnosť času**

15.00 Služby Božie v Horši

17.00 Služby Božie v Leviciach.

25.12. 1. slávnosť vianočná**Téma: Zjavila sa milosť Božia**10.00 Slávnostné služby Božie. Po ich skončení
bude prislúžená sviatosť Večere Pánovej**26.12. 2. slávnosť vianočná****Téma: Otvorené nebesá**8.30 Služby Božie v Horši s prislúžením
Večere Pánovej

10.00 Služby Božie v Leviciach

31.12. Závierka občianskeho roka**Téma: Bdelosť a vernosť**

15.00 Služby Božie v Horši

17.00 Služby Božie v Leviciach

Utorok:Sestry vo viere o 10.00 hod
Stretnutie mužov o 18.30 hod 2. a
4. utorok v mesiaci**Streda:**Biblická hodina pre dospelých
o 18.00 hod – online záujemci o
stretnutia informujte sa u brata
faráraModlitebná skupinka mladých
žien o 17.00 hod. každý druhý týž-
deň**Piatok:**Konfirmačná príprava: 1. ročník
14.30 hodKonfirmačná príprava: 2. ročník
15.30 hod

Mládež: 16.30 hod

Nedeľa:

Detská besiedka: 10.00 h

**Prenosy Služieb Božích
VIANOCE 2022**

27. november 2022

Prvá adventná nedeľa

• 9.05 Rádio Slovensko, Trnava

18. december 2022

Tretia adventná nedeľa

• 9.05 Rádio Slovensko, Bardejov

24. december 2022

Štedrý večer

• 16.00 Rádio Regina, Banská Bystrica

• 17.00 TA3, Bratislava- Legionárska

25. december 2022

Prvý sviatok vianočný

• 10.00 DVOJKA, Boliarov

ECAV

**BIBLICKÁ
HODINA PRE
DOSPELÝCH**

*Každú stredu
o 18:00
Online*

ZÁUJEM HLÁSTE U BRATA FARÁRA

Nechajte deti a nebráňte im prichádzať ku mne, lebo takým patrí nebeské kráľovstvo.
Matúš 19:14

**DETSKÁ BESIEDKA
KAŽDÚ NEDELU O 10:00**

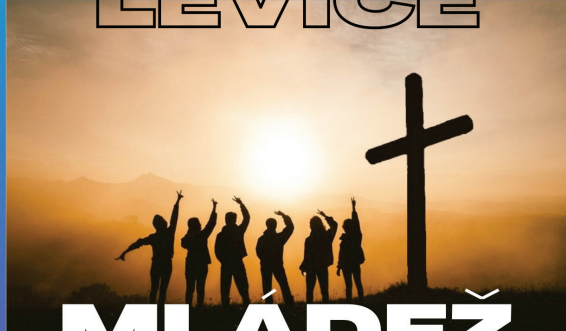
**SPOLOČENSTVO
SESTIER VO
VIERE**

Každý utorok o 10:00
v zborových priestoroch
ECAV Levice

Lebo kde sa dvaja alebo traja
zhromaždili v mojom mene,
tam som medzi nimi.
Matúš 18:20

KAŽDÝ PIATOK
O 16:30

**MLÁDEŽ
LEVICE**

**MLÁDEŽ
LEVICE**

V PRIESTOROCH
ECAV LEVICE

**KONFIRMAČNÁ
PRÍPRAVA**

KAŽDÝ PIATOK

14:30 prvý ročník
15:30 druhý ročník

Modlitebná skupinka mladých žien

*Modli sa najviac vtedy,
keď je najťažšie sa
modliť...*

Kedy? Každý druhú stredu o 17:00

Kde? Online prostredníctvom internetu

Pre viac info kontaktujte sestru Katarínu Riecku tel. 0948 732 268